

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Exegesis Euangelij Lucæ XXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](#)

fuderit. Qui incipiens prædicationem suam à Galilæa, post baptismum, quo Iohannes illum baptizauit, prædicauitq[ue] eundem Iesum à Nazareth ille Christum, dicens populo: *Medius vestrum fletit quem vos nesciis, docens nisi hilominus quomodo vocatione spirituali vixerit eum Deus Pater, Spiritu sancto & virtute gratiarum ac miraculorum.* Hic Iesus pertransiuit vniuersas regiones beneficia indigentibus præstanto, sanandoq[ue] omnes oppresos à diabolo. Diabolus enim alios opprimit morbis & calamitatibus ut ad impatientiam perducat, alios onerat peccatis, vt Deo auferat, alios vanitatibus implicat, vt à Deo abstrahat impediatq[ue], Iesus verò sanauit omnes oppressos à diabolo, quotquot ab illo remedium quæsierunt. Quidam Deus erat cum illo, quare non humana tantum, sed diuina etiam operabatur virtute, cum esset Deus & homo.

Porro nos Apostoli testes sumus omnium mirabilium, que fecit in regione Iudeorum & in Hierusalem. Quem Iudei propterea quod eorum corripuit vitia, occiderunt, suspendentes in ligno crucis. Hunc mortuum & sepultum Deus suscitauit tertia die, & dedit eum post resurrectionem manifestum fieri non omni populo indifferenter, nec vt omnibus qui crederent in illum appareret, sed testibus manifestauit ad hoc præordinatis à Deo, puta nobis, qui manducauimus & bibimus cum illo: & hoc postquam surrexit à mortuis. Hæc autem causa, quare præcipue nobis prædicare populo ac resurrectionem manifestauit, est: Quia præcepit nobis prædicare populo ac testimoniū ferre, quia ipse est, qui à Deo Patre etiam secundum naturam humanam constitutus est iudex viuorum & mortuorum, hoc est, eorum qui in Dei gratia ab hac vita decesserunt tanquam viuentium, & illorum quoque, qui in peccato mortali ab hac vita demigrarunt, tanquam mortuorum. Aut ita: Iudex erit viuorum, qui in fine mundi viuentes reperiuntur, in mundi conflagratione morituri, & qui ante finem seculi, hac luce sunt defuncti. In illo autem iudicio duo erunt: Vnum est autoritas iudicandi. Hæc r[es]quæ vna est & communis tribus in diuinitate personis. Alterum est exequatio iudicij, seu sententia & prolatio. Hoc competit Christo secundum humanam naturam, quam sibi ipsius humiliations, subiectio[n]e passionisq[ue] meruit. Et ideo dicitur de eo apud Ioannem: *Potestatem de d[omi]n[u]m ei d[omi]n[u]s.* Itemq[ue]: *Neque enim Pater iudicat quemquam, sed omne iudicium dedit Filio.* Huic denique Christo omnes Prophetæ testimonium perhibent, remissionem accipere peccatorum suorum per invocationem nominis eius, omnes qui credunt in eum, hoc est, omnes qui fiducie & charitate illi coniunguntur seu incorporantur. Prophetarum enim versus est sermo omnium, eos qui in Christum credunt, quique Christum invocant, in nomine eius à peccatis suis iustificari.

Matth. 1. 1.
Marc. 1.
Lucas 3.
Ioan. 1.

Matth. 17.
Lucas 23.
Ioan. 19.

Matth. 18.
Marc. 16.
Lucas 14.
Ioan. 20.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM FERIE secunda Pasche, Luce XXIIII.

Christus Dominus noster non fantastica aliqua specie nec apparenter tantum, vt quorundam hæreticorum astruxerunt figura, sed verè se surrexisse, multis voluit ipsemet Dominus probare argumentis. Siquidem vulnera sua quæ recepit ex clavis, quibus affixus est cruci &

PP Lancea

Resurrectio- lancea qua est perfoſſus, glorioſa, hoc eſt, vulnorum cicatrices ſuo in cor-
nem ſuā qui- pore retinuit, eadem Apoſtoliſ monſtrauit, palpandum, hoc eſt, tangendum
būs argumen- ſe præbuit cum eisdem denique manducauit. E quibus omnibus argumen-
tis probauer- tis verè & non phantasticè ſe ſurrexiſſe oſtendit. *Videte inquit, & patet quia*
rit Christus *ſpiritus carnem & offa non habet, cuiusmodi me videtis habere.* Præterea, ſicut ho-
veram. die legitur in Euangelio, cum duobus ex diſcipulis euntibus Emauſ loquen-
Ioan. 10. in ſpecie peregrini ambulabat, cum eisdem quoque ad mensam, quod a
Luc. 24. re fractione panis illum cognovererent, ſedit. Sic namque ſcribit Lucas.
Ibidem.

Duo ex diſcipulis ibant in caſtelluſi quod erat in ſpacio ſtadiorum ſexaginta ab Hieruſalem, nomine Emauſ.

Qui fuerint hi duo diſcipuli, qui ad Emauſ ſe conſerbeant caſtellum, quamuis Ambroſius alterum nominet Amaon, in Euangelio vero vnoſerum nominatur Cleophas, non improbanda tamen eſt ſententia Theophili & Gregorij, qui eum quem Lucas hic tacet, Cleophas ſocium, dicuntiſum fuſſe Lucam, qui hoc Euangelium ſcribit, & pro modetia ſuum no-
Ambroſius. men tacuifſe. Iabant autem in caſtellum Emauſ, quod diſtabat ab Hieruſalem ſexaginta ſtadijs. Štadiuſ vocant ſpacium centum quinq[ue] paſſuum, quod Hercules vno, ut aiunt, anhelitu cucurrerit, & tune ſteſterit à ſtadio diſtum. Porro octo ſtadia vnum faciunt mihiare, quaſi mille paſſuum ſpacium. Colligitur igitur ſeptem mihiariibus ab Hieruſalem Emauſ deſti-
Theoph. fe, & quatuor ſtadijs. Caſtellum hoc poſt vaſtationem Hieruſalem ſub Ma-
Gregorius. co Aurelio reparatum, diſtum eſt Nicopolis.

Et ipſe loquebantur adiuicem de his omnibus quæ acci-
derant. Et factum eſt, dum fabularentur & ſimil quererent,
& ipſe Ieſus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem co-
rum tenebantur ne eum agnoverent. Diſcipuli hi loquebantur de Chriſti vita & morte, admirantes, non vihi
qui crederent eum reſurrectorum, ſed quam innocentem eſſe palliū, quam
inſipienter ac timide ab Apoſtoliſ derelictū, & quomodo ipſi quoque de-
inceps ſuam iſtituerent viram. Dūm itaque ſic fabularentur, id eſt, Chriſti
facta fabulantium more recitarent, & ab inuiſem quererent, ipſe Ieſus ap-
propinquans, ibat cum illis. Semper enim præto eſt de le loquentibus, u-
ta illud: *Vbi duo vel trē congregati fuerint in nomine meo, ibi ſum in medio eorum.* Oculi autem eorum tenebantur ne eum agnoverent. Ambulabat enim Ieſus
cum eis ut peregrinus, habitu & geſtibus vtens peregrini.

Et ait ad illos: *Qui ſunt hi ſermones, quos conſertis adiu-
cem ambulantes, & eſtis tristes?* Tristes erant diſcipuli ex his quæ circa Ieſum viderant accidiſſe, quem
miferant deſolatione nimia, quem reſurrectorum audierant, ſed modicum
iam indeſperabant. Expeſtauerant quidem dubij & tristes ſi fortasse rela-
gentem perciperent. Verum, cum nihil audirent de illius reſurreccióne,
iam fermē deſperabant. Tristes igitur erant. Cum verò omnia ſint nuda &
aperta oculis Chriſti, non eos interrogat diſcere cupiens, ſed ex verbis ſu-
rum occaſionem ut eos doceat vult ſumere. Ideo enim agnoscit ab eis noſte-
Hebr. 4. Chriſtus

Christus, ut pectoris sui cogitationes scrupulosque extenos omnes liberet, tanquam cum homine simplici & ignoto enudarent, & ipse ad singula eorum responderet dubia.

Et respondens unus, cui nomen Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in Hierusalem, & non cognouisti quæ facta sunt in illa his diebus? Quibus ille dixit, Quæ? Et dixerunt, De Iesu Nazareno, qui fuit vir Propheta, potens in opere & sermone coram Deo & omni populo, & quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes & principes nostri in damnationem mortis, & crucifixerunt eum.

Tu solus peregrinus es in Hierusalem, qui hæc ignoras? Quomodo te latere potuit quod adeo palam factum est, ut non solum huius rei fama aut rumor diffusus sit vindique, sed spectaculum quoque miserabile manifestum est omnibus qui fuerunt Hierosolymis? Qui dixit eis: Quæ? Et dixerunt: De Iesu Nazareno, qui fuit vir Propheta, potens in opere & sermone coram Deo & omni populo. Prophetam nominant Christum, Dei Filium tacentes, vel quia hoc non credebant, vel quia hoc confiteri coram ignoto homine non audebant, qui corundem posset ad Iudeos deferre testimonium. Et quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes & principes nostri in damnationem mortis, & crucifixerunt eum. Vide hic, licet non confiteantur eum Dei Filium, multifariam tamen commendant eum. Nominant enim illum Prophetam & virum à constantia & sinceritate: laudant quod verax in sermone, quod syncretus, quod denique potens absque fictione & simulatione in sermone fuerit & opere.

Nos autem sperabamus, quod ipse esset redempturus Israel.

Sperabamus quasi non modo sperantes. Temporalis erat hæc redemptio, cuius spes ferè omnibus erat Iudeis insita, adeo ut nec discipuli Domini Iesu aliud purarent, quam quod temporalis esset Christus rex fuerus, aut quod Iudeos de potestate Romanorum atque omni alia subiectione esset humana redempturus. Siquidem vbi eum resurrexisse etiam cognoverant, interrogabant eum, dicentes: Domine, si in tempore hoc restitus regnum Israel Dicunt igitur: Nos autem sperabamus, quod ipse esset redempturus Israël. Vide autem, quia de eius resurrectione non nihil sperauerant, præser-
tim cum ab eorum nondum recessisset memoria, id quod olim Apostolis Lue 18. cum passionem suam illis prædicteret, insinuarat: Ecce ascendimus, inquiens, Matth. 20. Hierosolymam, & consummabuntur omnia que scripta sunt de filio hominis, Tradetur enim gentibus & illudetur, & flagellabitur, & confuetur. Et postquam flagellauerint, Marc. 10. occident eum: & tertia die resurget. Huius verbi videbantur adhuc memores, & tertia die resurget. Siquidem mox subiungunt:

Et nunc super hæc omnia tertia dies est hodie quod hæc facta sunt. Sed & mulieres quædam ex nostris terruerunt nos, qua ante lucem fuerunt ad monumentum, & non inuenito corpore eius, venerunt dicentes, se etiam visionem angelico-

rum vidisse, qui dicunt eum viuere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum, & ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt: ipsum vero non inuenerunt.

Vt hominibus solet molestis & perturbatis contingere, ita discipuli hinc cuncta narrant cum formidine & suspitione erroris aut falsitatis. Dicunt enim: Sperabant eum resurrectum, & narrant testimonia resurrectionis, nec tamen credunt, sed adhuc hesitant. Optabant quidem verum esse, quod mulieres narrauerant, & alij formidabant ab his qui fuerant ad monumentum, rem non recte ab angelis intellectam. Idcirco adhuc dissidentia trepidantes dicunt: Insuper tertia est dies hodie a tempore passionis eius, quo secut nobis praedixerat, ipse deberet resurgere. Ad hoc autem, vescimus dubij ac incerti, multum facit hoc quod nos facit quoque mirari, quia mulieres quemadmodum ex nostris terruerunt nos, quae ante lucem fuerunt ad monumentum, tenuerunt nos, id est, in maiorem admirationem & dubietatem nos perduxerunt. Si quidem non inuenio corpore eius, venerunt dicentes, fictionem angelorum vidisse, qui dicunt eum viuere. In perplexitate quadam constituti erant, quae neque omnino credebant, neque etiam ex toto disibabant. Optabant enim quod dicebatur viuere, verum esse, sed quomodo credherent, quoniam dicentibus assentirent, quippe qui viderant illum mortuum sepeliri ignorabant. Et abierunt quidam ex nostris scilicet Petrus & Ioannes, aut fortasse plures ad monumentum, & ita inuenerunt, sicut mulieres dixerunt, monumentum scilicet vacuum: ipsum vero non inuenerunt. Inter fluctus spei & desperationis hi discipuli erant constituti, ut vix ipsi credentes quid credere deberent, ex omni parte & scrupulos & argumentos, & contrarietas & persuasions educti habentes, ideo pro hac parte modis mox iterum pro alia parts disputant, donec eos magister illuminaret veritas. Propterea sequitur.

Et ipse dixit ad eos: O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quae locuti sunt prophetae. Nonne haec oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam?

Quid, inquit, adeo estis caci & ignorantes, ut non capiatis hinc quae sunt? quandoquidem eadem omnia olim sunt predicta a prophetis futura. Nonne haec oportuit pati Christum, quae scilicet illum pati videlicet pro redemptione generis humani, & sic per huiusmodi victoriam moris redire in patriam suam? Hoc enim est redire in gloriam suam. Non pati autem si Christum oportebat pati, eos propterea excusatos a peccato, quod Domino passionem intulerunt. Neque enim redemptrioni nostre, cui accessum fuit pati Christum, seruire cupiebant, sed suorum inuidiae & furoris satis facere. Eorum itaque nequitiam sapientissima Dei prouidencia nobis conuerit in remedium. Vide autem hic cum dicatur oportere Christum pati, & sic intrare in gloriam suam, quid nobis expectandum est. An melius habere cupiunt membra, quam caput? An mollius quiescent quam caput membra? Aut aliud nos expectabimus, quam de omnibus quidam pronunciat: Per multas tribulationes, nos oportet intrare in regnum celorum? Non ergo

Pati est oportunit Christum sic & nos.

Acto. 14.

Non ergo si regnum cupis introire cōlorum, aliud quam tribulationem te
opporerit expectare. Absit ut sine tribulatione sis. Hęc vita si cuiquam saluta-
ris est, tribulatione caret. Quia si caret, salutaris non est. Id igitur elige, id am-
plētere, quod Christus. Oportebat, inquit, Christum pati. Quare? Primo,
propter Patris ordinationem. Calicem (propterea ait) quem dedit mihi Pa-
ter non vis ut bibam illum? Secundo, propter impletionem scripturā. Quo-
modo ergo, inquit, implebuntur scripturā? Tertio, propter suam exalta-
tionem, de quo in præsentiarum dicit: Oportebat Christum pati, & ita in-
trare in gloriam suam. Et Apostolus ait: *Christus factus est pro nobis obediens*
usque ad mortem. Proster quid exaltavit illum Deus. Quarto, propter nostram
eruditiorēm. Ideo à Petro Apostolo dicitur: *Christus passus est pro nobis, vobis*
resiliens exemplum, ut sequamini vestigia eius. Quinto, propter nostram redem-
ptionem. De hoc denuo Petrus dicit: *Non corruptibilis auro & argento redem-*
pti es tu, sed sanguine immaculati agni Filii Dei. Sexto propter nostram recon-
ciliationem. De quo Paulus: *Cum inimici essemus, reconciliati sumus per mortem*
Filius eius. Septimo, propter inferni spoliationem & patrum ibi captiuorū li-
berationem. De hoc Zacharias loquitur, dicens: *Tu verū in sanguine testamen-*
ti edaxi vivi nos de lazu.

Et incipiens à Mose, & omnibus prophetis interpretaba-
tur illis in omnibus scripturis, quæ de ipso erant. Et appropin-
quauerunt castello quo ibant, & ipse se finxit longius ire.

Incipiens Iesus à Mose, id est, à quinque libris Mosis & omnibus pro-
phetis, interpretabatur illis in omnibus scripturis, quæ erant de illo, hoc
est, ubique in scriptura sacra, sive id fuisse in lege & in libris Mosis, sive
in prophetis aliquid erat de Christo scriptum, declarabat hoc in Iesu ita im-
pletum. Quod tamen intelligendum est de locis præcipuis, quæ euidenter
monstrabant in Christo aliquid implendum, quod modo in Iesu fuerat
implendum. Et appropinquauerunt castello quo ibant, haud dubium parvū
fatigati itinere, sed illuminationibus potius recreati diuinis, quæ per Chri-
sti eruditioñem in eos irradiaabant. Et ipse se finxit longius ire. Discipuli
enim hi duo ibi voluerunt manere, Dominus autem speciem præferebat
iuri ad locum adhuc magis distante. Hoc enim erat eius fingere, signifi-
care scilicet se non mansurum in hoc loco per noctem. Quod nec fecit, nam
postea sequitur: Euanuit ex oculis eorum. Finxit quoque ad significandum
quod longè à cordibuseorum aberat, non ad decipiendum, aut aliquid quod
non erat, persuadendum.

Et coegerunt eum, dicentes: Mane nobiscum, quoniam
aduerserat, & inclinata est iam dies. Et intrauit eum eis.

Coegerunt, inquit, eum haud dubium suaui molestia atque reuerētia pia
illum rogando, inuitando, & quasi precum addendo, grauamina (quibus
honestum erat non refragari) non vim inferendo. Coactio hac non disipli-
ce Christo: Quin potius adeo hæc illi fuit accepta, ut propterea finxisse, hoc
est exhibuisse speciem longius iuri credatur, quo eos, quos iam colloquē-
do ad sui cognitionem aliquanto præparauerat, & propulso perfidei fri-

PP. 3. gora:

gore caleficerat ad feruentiora desideria prouocaret. Ideo, inquam, finit
se longius ire, quia hoc verbum audire voluit. Mane nobiscum Domine illi-
los nanque per charitatis excitationem (qua se inuitabani) ad capiendum
Dei verbum reddere cupiebat aptiores, & ad sua verba attentiores. Ve-
luit præterea hic nos Dominus docere, quam studiosi essi debeamus op-
rum pietatis hospitalitatis & charitatis in proximos Christianos. Si-
quidem pauperes & peregrini non solum admittendi, sed nec tantum invitandi,
verum trahendi sunt etiam ad mensam & hospitium propter Christum.
Et intravit cum illis. Ibi mensam, ut Gregorius ait, ponunt, cibos asserunt,
& eum quem in expositione scripturæ sacræ non cognoverant, in panis co-
gnoscunt fractione. Eleemosyna enim interdum profundius illuminat,
seu misericordia opus, quam lectio.

Et factum est, dum recumberet, cum eis, accepit panem, &
benedixit ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti sunt oculi
eorum, & cognoverunt eum. Et ipse euanuit ex oculis eo-
rum.

Multa fuerant, quæ detinebant eos, ne Christum agnoscerent, puta fi-
mor, stupor, luctus, recensque memoria de CHRISTI morte. Nec facili-
è agnosceretur, si quis in aliena specie, aut alteri vestitus, qui scirent
mortuus rediret. Hoc enim nemo suspicatur, nec sperat quod redeat. Vo-
lunt tamen aliqui (ut Augustinus) à satana oculos discipulorum detentes,
ne Christum inter tot eruditonis verba cognoscerent, idque illis ex defi-
ctu fidei accidisse, donec Christo simul recumbente, morem, quem in eo
sæpe olim viderant assuetum cernerent, puta, quia benedicbat panem,
frangebat & porrigebat. Voluerat deuoti quidam hunc fuisse Christus
morem, ut panem frangeret nullis decidentibus micis, non alter aqua
cultro quis illum scidisset. Hunc igitur morem illi solitum cum vidisset,
aperti sunt oculi eorum, id est, quem videbant, cooperunt agnoscere. Sunt
qui hæc verba quæ de fractione, benedictione, & porrectione panis nar-
rantur, intelligunt de pane illo sancto, id est, de Eucharistia, cuius per-
cipione fuerint discipuli perfectè illuminati. Utunturque hoc loco in Ne-
christianos qui sub utraque specie contra ritum Ecclesiæ putant corporis
& sanguinis sacramentum lajcis dandum, quandoquidem hic sub utra-
que specie discipulis dederit illis panem, non solum sanctificatum, sed
ipsam quoque sanctificationem. Siquidem de calice hic nihil dicitur. Nam
mox ubi illi acceperunt de eius manu panem hunc consecratum, aper-
ti sunt oculi eorum, & illum cooperunt agnoscere. Agnitus vero mox en-
nuit ex oculis eorum.

Et dixerunt ad inuicem: Nonne cor nostrum ardens erat
in nobis de Iesu, dum loqueretur in via, & aperiret nobis
scripturas? Et surgentes eadem hora, regressi sunt in Hier-
usalem, & inuenierunt congregatos undecim, & eos qui cum
ipsis erant dicentes: Quia surrexit Dominus verè, & apparu-
it Simoni.

In:

In seipso reuersi discipuli dicebant: Nonne cor nostrum ardens erat in nobis in via? quasi dicentes: Merito debuissimus illum agnouisse, qui suis verbis nos erudiens, tam insolito corda nostra feroore calefecit. Et surgentes eadem hora regredi sunt ad Hierusalem. Lætitia enim erant pleni & di-
cere poterat: Dies hæc benest nunc. Sit acerimus, sceleris arguemur. Ideo cura-
runt mox ad alios Apostolos reuerti, & quæ acciderant, nunciare. Et sur-
gentes eadem hora nondum peracta cena, nec instantis noctis crepuscu-
lum horrentes regressi sunt Hierusalem. Et inuenierunt congregatos vnde-
cim, & eos qui cum ipsis erant, dicentes, quoniam surrexit Dominus verè,
& apparuit Simoni. Quasi dicant: Non vt putauimus, deliramenta sunt mu-
lierum, quæ dicunt Christum viuere, sed verè surrexit, apparuitque Si-
moni.

Ei ipsi narrabant quæ gesta erant in via, & quomodo cum cognoverunt in fractione panis.

Propterea hi duo discipuli festinaverunt redire Hierosolymam, quo Apostolis læta nunciarent. Verum, interim quod paululum abfuerant, læ-
toria illis quoque euenerunt. Quare, vbi ad Apostolos venerunt, lætitia
duplicatur tantis gaudiorum nouitatibus. Post grauem autem illam tri-
stiam, quam sustinuerunt discipuli ex morte & passione Domini his die-
bus, suauior hæc erat illis gaudiorum nouitas, qua eos Christus voluit
reifici: vt quomodo tristitia illis venerat super tristitiam, ita lætitiam nunc
super lætitiam acciperent. Secundum enim multitudinem dolorum in cor-
dibus eorum, consolations diuinæ lœticauerunt animas eorum.

Praeflet nobis omnipotens Deus, vt huius quoque sanctæ lætitiae partici-
pes efficiamur. Sentiamus quoque Christum verè resurrexisse, in nobis præ-
stante eodem Domino nostro qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM FERIA II.

*Peregrini conditiones cuiusmodi sint nobis imita-
biles; & quid amor faciat.*

Non habemu hic manentem ciuitatem, sed futuram inquirimus, Heb. XIII.
Certum est nos omnes hic esse aduenas & peregrinos, vt Petrus ait, Pet. 1.
Apostolus, super terram, quare hic non vt in patria, sed in exilio vi-
vimus. Alter autem longè viuendum est peregrino & exuli, aliter cini. Qui
enim peregrinus est, viatorem se agnoscit, nec diutinam se uno in loco ha-
bere mansionem, sed locum videre illi conceditur & transire. Quocirca be-
ne dixit Paulus, vt ab amore nos vita abduceret presentis: Non habe-
mus hic manentem ciuitatem, quam scilicet diligamus, aut credamus diu
inhabitare, sed futuram inquirimus. Quasi volens dicere: Non est nobis
cogitandum quomodo in hac vita sit nobis bene, nec ita prospiciamus no-
bis, quasi semper victuris, sed de patria nostra, de ciuitate quam perpetuo
inhabitabimus, cogitemus, ad illam aspiremus, ad illam tendamus, ad il-
lamque continuè ambulemus. Hoc vt nobis Christus quoque commenda-
ret, in specie apparuit peregrini. Peregrinus non paucas habet conditio-
nes nobis imitabiles. Prima est, quod cogitat scitque in quoquis loco non
PP. 4 diu.

*Lucx 24.
Peregrinorū
mores qui.
Hebr. 3.*

conditiones.